

Sorular:

Abdulnaser Fakhaydah:

es-Selamu Aleykum, Allah sizi korusun ve sizin ellerinizle İslam'a yardım etsin. Benim sorum şudur: İdeoloji fikir ve metottan ibarettir diyoruz. Bu taksime göre vesileler fikre ilhak olabilir mi? Kardeşiniz ve oğlunuz Abdül Nasır Hamid Ebu Ahmed.

İbrahim M Bader:

es Selamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakâtuh

Fikir ve metot ile ilgili sorulardan sonra

A- Fikir hükümlerine ait metot hükümlerinin olmadığı hükümler var mı? Cevap evet ise, o halde örneğin ihtikâr, aldatma, faiz ve benzerleri gibi tazir cezası gerektiren hükümler, fikirlerden mi kabul edilir. Çünkü bunlar, İmamın içtihadına terk edildi. Dolayısıyla hüküm, kişiden kişiye değişir.

B- Bireye ilişkin metot hükümleri var mıdır? Yoksa onlar, sadece devlet ve cemaate ilişkin hükümler midir? Bireye ilişkin metot hükümleri yoksa o zaman eşi tarafından cezalandırılan naşize kadına yönelik çözüme ne ad verilir? Birey tarafından ırz ve malın savunulması, bireysel cihat, 10 yaşından sonra babanın namaz kılmayan evladını dövmesi ne olarak adlandırılır? Allah sizi korusun Şeyhimiz, İslam'ın ve Müslümanların hayrına olacak şekilde size yardımcı olsun.

Cevap:

Aleykum'us Selam ve Rahmetullahi ve Berakâtuh

Bu iki sorunun birbiriyle benzerliği ve ilintisi var. Onun için ikisine birden cevap vereceğim:

-İslam, fikir ve metottur. Akide ve insanın sorunlarını çözen şeri hükümler fikirdir. Bu çözümleri uygulama, akideyi koruma ve daveti taşıma keyfiyetini beyan eden şeri hükümler de metottur.

-Vesileler, insanın amel yaparken kullandığı maddi eşyalardır. Ya da başka bir deyişle bilgisayar gibi ameller yapılırken kullanılan maddi araçlardır. Üsluplar ise, amel yaparken insanın belirlediği değişebilir keyfiyetlerdir. Ya da başka bir deyişle üslup, belli bir amel yapma keyfiyetidir. Daimi olmayan keyfiyettir. Örneğin bildiri dağıtmak gibi. Üslup ve vesileler, insanın takdirine ait dünyevi işlerdir. Mademki onların vakıası böyledir o halde onlar fikir ve metot kavramı altına girmezler. Çünkü fikir ve metot, değişmeyen sabit şeylerdir. Ve sadece İslam'dan alınır. Vesile ve üsluplar ise Müslüman ve kâfirden alınabilir, ihtiyaca göre de değişebilir ve çeşitlenebilir. Onların durumu, matematik, fizik, meyve ve ağaçları geliştirme üslupları ve silah sanayi gibi dünyevi bilimlerin durumu gibidir. Tüm bunlar, dünyevi meselelerdir. İslam onları insana bıraktı. Müslüman, Müslüman ve kâfirden onları öğrenebilir. Çünkü onların hayata bakış açısı ile hiçbir ilgisi yoktur. Dolayısıyla üslup ve vesileler gibi dünyevi konular, hayata bakış açısı ile ilgisi olmayan dünyevi bilimler, fikir ve metot kavramının altına girmezler. Çünkü az önce yukarıda da belirttiğimiz gibi fikir ve metot, sabit şeylerdir, değişmezler. Ve sadece İslam'dan alınır. Vesile ve üsluplar ise Müslüman ve kâfirden alınabilir, ihtiyaca göre de değişebilir ve çeşitlenebilir. Onların durumu dünyevi bilimlerin durumu gibidir..."

- İslam'da uygulama metodu olmayan bir fikir yoktur.

-Tazir cezalarına gelince, Şeriatın sabit bir ceza belirlemediği günahlara verilen cezalardır. Bunlara verilecek ceza, İmam ya da hâkime bırakıldı. Dolayısıyla metot hükümlerindedir. Şeriatın bir ceza belirlememiş olması, tazir cezası verilen şeri hükümleri uygulamak için kesinlikle bir metot belirlenmedi anlamına gelmez. Çünkü Şeriat, tazir cezası diye bir ceza koydu. Ayrıntılarını, hükümlerini ve türlerini de açıkladı. Şeriat tarafından belirlenen ceza türleri arasından İmam, günah ve günahkârın vakıasına uygun gördüğü miktarı seçer. Yani Şeriat, bu hükümlerin uygulanma keyfiyetini açıkladı ve bunlara bağlanmayan kişilere bir ceza verilmesini talep etti. Ama bu cezanın miktar ve türünü Şeriat, İmama ya da yardımcısına bıraktı.

-Metot hükümlerinin kimileri devlete ilişkindir, kimileri de bireye ilişkindir. Çocuğu terbiye etmek, kocaya karşı gelen kadını cezalandırmak, bireyin kendisini savunması ile ilgili bazı cihat hükümleri, metot hükümlerinden sayılır. Ki bunlar bireye ilişkindir. Ama çoğunlukla metot hükümleri devlete ilişkindir. Çünkü devlet, İslami hükümleri uygulamanın bizatihi metodudur.

Kardeşiniz Ata İbn Halil Ebu Raşta

Facebook sayfasının linki:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=220629058105179>